" अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत "

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव-४२५ ००१.

विषय : मराठी.

द्वितीय वर्ष विज्ञान - अभ्यासक्रम

[१९९३-९४, १९९४-९५, १९९५-९६]

-: सत्र पहिले :-

मराठीतील कोणत्याही एका ललित वाङ्‌मय प्रकारातील वाङ्‌मयीन कलाकृती. १९९३-९४ ते १९९५-९६ या तीन वर्षासाठी "विनोद" या वाङ्‌मय प्रकारांतर्गत "बटाट्याची चाळ" पु. ल. देशपांडे [मौज प्रकाशन, मुंबई] हे पुस्तक नेमण्यात येत आहे.

-: सत्र दुसरे :-

ललित विज्ञान [विज्ञान कथा, विज्ञान कादंबरी, वैज्ञानिक चरित्र इ. या प्रकारातील कोणतेही एक पुस्तक].

१९९३-९४ ते १९९५-९६ या तीन वर्षासाठी "निवडक मराठी विज्ञान कथा " संपादक - निरंजन घाटे, शब्दवेध प्रकाश पुणे. [१९९०] हे पुस्तक नेमण्यात येत आहे.

[-x-x-x-]

बोरसे/-

" अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत"

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव-४२५ ००१.

विषय : मराठी [विशेष स्तर]

द्वितीय वर्ष कला – अभ्यासक्रम

[१९९३-९४, १९९४-९५, १९९५-९६]

प्रश्नपत्रिका क्र. ३ : मध्ययुगीन मराठी वाड्.मयाचा अभ्यास.

-: सत्र पहिले- [एस-१] :-

मध्ययुगीन गद्य :- भाषिक, वाड्.मयीन व सांस्कृतिक अंगांनी अभ्यास, मध्ययुगीन गद्याच्या निर्मिती प्रेरणा, विविध स्वरूपबंध, गद्याची वाटचाल आणि शैली वैशिष्टये.

नेमलेले पाठ्यपुस्तक : कृष्णाजी विनायक सोहनी – विरचित पेशव्यांची बखर.

-: सत्र दुसरे- [एस-१] :-

मध्ययुगीन पद्य :- भाषिक, वाड्.मयीन व सांस्कृतिक अंगांनी अभ्यास मध्ययुगीन पद्य वाड्.मयाच्या निर्मिती प्रेरणा, विविध स्वरूपबंध, पद्याची वाटचाल आणि शैली वैशिष्टये.

नेमलेले पाठ्यपुस्तक :- संतांच्या आत्मकथा, संपादक : रा. चि. ढेरे [पुष्पक प्रकाशन, पुणे.]

प्रश्नपत्रिका क्र. ४ :- वाड्.मयीन प्रवाहांचा अभ्यास.

[एस-२] : एखादा विशिष्ट वाड्.मयीन प्रवाहाच्या निर्मितीची कारणे, त्यामागील तत्वज्ञान, या वाड्.मयीन प्रवाहाची उत्क्रांती, या प्रवाहातील वाड्.मयाचे आशय व आकृतिबंधाच्या दृष्टीने असलेले वेगळेपण [पृथगात्मता] आणि त्याचे मूल्यमापन करण्यासाठी विशेष समीक्षामूल्यांची निकड या मुद्यांच्या आधारे नेमलेल्या वाड्.मयीन प्रवाहाचे स्वरूप समजावून देणे. तसेच प्राप्त झालेल्या मर्मदृष्टीच्या आधारे या वाड्.मयीन प्रवाहातील नेमलेल्या साहित्यकृतीचा चिकित्सक अभ्यास करणे.

-: सत्र पहिले [एस-२] :-

ग्रामीण साहित्य :-

नेमलेले पाठ्यपुस्तक : "गोतावळा"
संपादक :- आनंद यादव.

-: सत्र दुसरे [एस-४] :-

दलित साहित्य :-

नेमलेले पाठ्यपुस्तक : उचल्या : लक्ष्मण गायकवाड,
[श्री विद्या, पुणे]

संदर्भ साहित्य :-

१. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि समस्या - आनंद यादव.
२. ग्रामीणता : साहित्य आणि वास्तव - आनंद यादव.
३. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि शोध - - नागनाथ कोत्तापल्ले.
४. ग्रामीण साहित्य : एक चिंतन - द. ता. भोसले.
५. दलित साहित्य : वेदना आणि विद्रोह - भालचंद्र फडके.
६. दलित साहित्य : सिध्दांत व स्वरूप - यशवंत मनोहर.
७. दलित वाड्.मय : प्रेरणा व प्रवृत्ती - शंकरराव खरात.
८. दलितांचे विद्रोही वाड्.मय : म. ना. वानखेडे.
९. दलित साहित्याचे निराळेपणे : प्रभाकर पाडे.
१०. निळी पहाट : रा. ग. जाधव.
११. भूमी आणि भूमिका : भास्कर चंदनशिव.
१२. ग्रामीण साहित्य : रा. रं. बोराडे.

द्वितीय वर्ष कला - सामान्यस्तर [ ]

द्वितीय वर्ष कला वर्गासाठी मराठी विषयात ९३-९४ ते ९५-९६ या शैक्षणिक वर्षाकरिता पुढील अभ्यासक्रमा शिकविण्यात यावा.

१] सत्र पहिले - सामान्य स्तर - मराठी वाड्.मय प्रकार - कादंबरी.

घटक-१ : मराठी कादंबरीची वाटचाल.

घटक-२ : कादंबरीचे घटकांगे.

क] कथानक, पात्र निर्मिती, निवेदन पध्दती व तद्संबंधीची तंत्रे.

ख] कादंबरीकाराचा जीवन विषयक व वाड्.मय विषयक दृष्टिकोन.

ग] कादंबरीची भाषा.

....3

घटक-३ :- दोन कादंबरीचे, विश्लेषण व मूल्यमापन.

१] श्यामची आई - साने गुरुजी.

२] सिंहासन - अरुण साधू.

२] सत्र २रे - मराठी वाड्.मय प्रकार नाटक.

घटक -१ :- नाटक या वाड्.मय प्रकाराची घटकांगे.
[संविधानक पात्र चित्रण, संघर्ष, रचना वैशिष्टये, लेखकाचा दृष्टिकोन भाषा]

घटक-२ :- नाटकाचे प्रकार -[संगीत नाटक, ऐतिहासिक नाटक, दलित नाटक, विनोदी नाटक, सुखात्मिका- शोकात्मिका, पथ नाटय.]

घटक-३ :- दोन नाटयकृतिंचा अभ्यास.

१] घराबाहेर - प्र. के. अत्रे.
२] दुसरा पेशवा- वि. वा. शिरवाडकर.

* सामान्य स्तरावर वैकल्पिक अभ्यासक्रम उपयोजित मराठी हा राहील.

विषय : मराठी [उपयोजित मराठी]

द्वितीय वर्ष कला [वैकल्पिक]

[१९९३-९४, १९९४-९५, १९९५-९६].

प्रथम सत्र :-

घटक-१:- संदेशन प्रक्रिया : स्वरूप, माध्यमे व प्रकार

१.१.- संदेशन सिध्दान्त.
१.२.- संदेशनाची पारंपारिक रूपे [किर्तन, प्रवचन, लोकनाटय इ.]
१.३.--संदेशनाची आधुनिक रूपे [वृत्तपत्रे, आकाशवाणी, दूरदर्शन, पथनाटय, भाषणे [अमृताचे कुंभ : :यशवंतराव चव्हाण [संथन].
१.४.- संदेशन प्रक्रियेची वैशिष्टये.

घटक-२ :- वृत्तपत्रांसाठी लेखन.

२.१.- बातमी.
२.२. स्तंभलेख/स्फुट लेख - "भाषेतून दिसणारी स्त्री," आशा मुंडले [साधना-९५]
२.३ - अग्रलेख - गोविंद तळवलकर : "भावनांशी खेळ नको[२९.११.८०]
२.४.- वृत्तकथा [फिचर]-"मीरा दातारचा दरगा" अनिल अवचट .
"योध्दा शेतकरी" विजय परूळकर [संपादित करणे] [अक्षर दिवाळी]
२.५ - सदर लेखन, "बंदिशाळा"- विजय तेंडुलकर [फुगे साबणाचे]
"विनोबा व डिक्कमरी - माधव गडकरी [चौफेर]

...४

घटक–३ :– आकाशवाणीसाठी लेखन.

३.१ : आकाशवाणीची भूमिका व माध्यम विशिष्टता.
३.२ : आकाशवाणी, श्रोतृवृंद व कार्यक्रमाचे प्रकार.
३.३ : भाषण.
३.४ : संवाद
३.५ : रूपक.
३.६ : श्रुतिका/नभोनाट्य.
३.७ : नियत पत्रिका.
३.८ : कार्यक्रम –समीक्षा.

द्वितीय सत्र :–

घटक –४ :– दूरदर्शन/व्हिडीओसाठी लेखन : स्वरूप व प्रकार.

४.१ : दूरदर्शन– व्हिडीओची माध्यम विशिष्टता व भूमिका.
४.२ : दूरदर्शनची भाषा.
४.३ : मालिका लेखन.
४.४ : सदर लेखन.
४.५ : सादरीकरणाचे स्वरूप व पथ्ये.
४.६ : कार्यक्रम समीक्षा.

घटक– ५ :– पथनाट्य लेखन : स्वरूप व प्रकार.

५.१ : पथनाट्य – प्रयोजन.
५.२ : पथनाट्ये स्वरूप व माध्यमाविशिष्टता.
५.३ : पथनाट्याचे विषय.
५.४ : पथनाट्याचे सादरीकरण.
५.५ : पथनाट्याची संहिता.

प्रमुख पथनाट्यांच्या संदर्भात.

अर्ज मोठा नामी : अरविंद विश्वनाथ.

बोरसे/–